

Stipendierapport: Så har MeToo påverkat livet för indiska idrottsskivninnor

Karl Sundström, Västerbottens-Kuriren/Folkbladet, fick 2018 Svenska Sportjournalistförbundets utvecklingsstipendium på 20 000 kronor för att ta reda på hur MeToo har påverkat livet för indiska idrottsskivninnor. Det här är hans rapport.

De potentiellt malariafarliga myggorna surrade friskt, bilarnas tutande ekade lika tydligt som under dygnets alla andra timmar och helt plötsligt satt jag på en scen inför hundratals människor i en stad utanför Mumbai.

Efter att i flera år ha kämpat mot besvärlig byråkrati och förfärliga fördomar var det här dagen som det muslimska fotbollskollektivet Parcham skulle skriva historia. På ett grusområde i staden Mumbra skulle de inviga Indiens första fotbollsplan för bara kvinnor. En historisk dag för Parcham, indisk fotboll och indisk kvinnokamp som firades med en fotbollsturnering inför invånarna i staden.

Uppe på den där scenen vid fotbollsplanen kulminerade allt. Både för Parcham och för min stipendieresa. Händer skakades, hyllningstal hölls och längst ute på kanten satt jag och väntade på att få intervjua politikern som gjorde planen möjlig. Den 1 maj 2019 var kulmen på Parchams kamp för att få utöva den sport de älskar men haft förtvivlat svårt att få utöva. Och för mig var det kulmen på min fantastiska stipendieresa till Indien.

Det var i våras som jag reste till det fantastiska, fascinerande och förbryllande landet Indien tack vare detta stipendium. Frågeställningen som jag skulle besvara var hur MeToo har påverkat livet för indiska idrottsskivninnor – och besöket i Mumbra var ett av alla de möten som jag genomförde för att bilda mig en uppfattning om frågan. Jag finner frågeställningen särskilt intressant eftersom att Indien är ett av världens farligaste länder för kvinnor samtidigt som MeToo är en global rörelse som har fått effekter i, typ, hela världen. Genom att sammanföra dessa element ville jag skaffa mig en uppfattning och skildra hur det är att vara idrottsskivnina i Indien 2019.

Jag valde att resa till den mullrande, mångfacetterade megastaden Mumbai (även känd som Bombay) av två anledningar: Dels eftersom att det är en gigantisk storstad som på många sätt är centrum för indisk idrott. Dels eftersom att jag har två indiska vänner som jobbar som sportjournalister i staden.

Det var en otroligt spännande tid att befinna sig i Indien när jag var där. Det indiska valet, som beskrivits som världshistoriens största demokratiska val, hade just dragit i gång sin sex veckor långa jätteprocess. Indien styrs av ett hindunationalistiskt parti (BJP) som flera gånger beskyllts för att polarisera situationen mellan hinduer och muslimer i Indien. Därför fokuserade jag extramycket på organisationer som jobbar mycket med muslimer. På så vis fick jag en extra nyans, som dessutom var särskilt aktuell, kring situationen för idrottsskivninnor i Indien.

Ett bisyfte med resan var att få en lite djupare inblick i hur indiska sportjournalister jobbar med frågor som feminism och jämställdhet. Halva resan bodde jag på hotell och andra halvan hos min vän Bihan som jobbar på tidningen Hindustan Times. Genom att bo hos honom fick jag en bättre inblick i indiskt vardagsliv än vad jag någonsin hade

kunnat få om jag bodde hela resan på hotell. Jag fick dessutom följa med honom till hans jobb, gå en guidad rundtur, följa med på en cricketmatch och samtala med tidningens sportchef. Min vän Annesha, som jobbar för ESPN i Mumbai, följde jag med på ett av alla hennes cricketuppslag.

Slutsats:

Hur har MeToo påverkat livet för indiska idrottskvinnor? Det var frågan som jag reste till Indien för att besvara. Det är givetvis en enorm fråga som är omöjlig att ge något exakt svar på. I synnerhet i ett land med över en miljard invånare och med enormt stora kulturella skillnader från region till region. Men genom att lyssna på olika idrottskvinnor, ledare och politiker försökte jag att bilda mig en uppfattning om huruvida attityder har förändrats sedan det globala fenomenet MeToo tog fart 2017. Jag valde att både fokusera på hur attityder kring sexuella trakasserier förändrats sedan 2017 men även om hur situationen överlag ser ut för idrottande indiska kvinnor gällande jämställdhet.

Bland de berättelser från kvinnor som jag talade med framträder väldigt många likheter. Nästan alla idrottande kvinnor som jag pratade med upplevde en stor skepsis kring deras idrottande i början av deras karriärer. En skepsis som ofta har grundat sig i en inställning gällande att *"kvinnor inte ska hålla på med sport"* som har kommit från familjemedlemmar och släktingar.

Den skepsis som har kommit från främlingar har främst grundat sig i kommentarer om kläder eller utseende. Exempelvis så vittnade nästan alla jag pratade med om att de fått sexistiska, hånfulla och ifrågasättande kommentarer när de har tagit på sig shorts (även i kvav 35-gradig Mumbai-hetta...).

Mycket sexuella trakasserier och skepsis i början av deras karriärer. Men många vittnar också om att det har blivit lite bättre sedan de började idrotta. En långsamt ökande acceptans har gjort det marginellt enklare för många att idrotta. Huruvida detta kan kopplas till MeToo är svårt att svara på. Däremot går det att säga att bland de jag talade med så upplever många en förändrad attityd sedan 2017.

Många talar också om att MeToo har gett dem ett uppvaknande och fått dem att fundera mer över frågor som dessa. Flera berättar om en ökad förståelse från deras omgivning kring deras idrottsutövande på senare år vilket är positiva tendenser. Men det är samtidigt extremt viktigt att se hur långt ifrån jämställt Indien faktiskt är och hur kvinnor behandlas och betraktas. Jag har fått höra flera berättelser om hur tjejer och organisationer konstruerat avancerade lögnar för att de ska kunna spela fotboll utan att deras familj vet om det. Jag har fått höra om hur det är att familjemedlemmar säger upp kontakten för att de idrottar. Och jag har gått höra hur det är att resa till fotbollsträningen och ständigt peppras med sexistiska kommentarer för att de har shorts på sig. Attityder må ha förändrats sedan 2017, men Indien är otroligt långt ifrån att vara ett jämställt land.

Rent arbetsmässigt var det, så klart, väldigt annorlunda att jobba med journalistik i Mumbai jämfört med i Umeå. Det var en lång process med att få visum (glöm för guds skull inte din arbetsgivares officiella logotyp i ansökningsblanketten!). Det var också en

stor utmaning att hitta rätt till de adresser där jag hade bokat in möten (glöm för guds skull inte att översätta din adress till marathi och hindi så att du kan fråga om hjälp!). En påtaglig skillnad var att jag spenderade mycket mer tid med människorna jag skrev om än vad jag skulle ha gjort i Sverige. Många var väldigt måna om att först bekanta sig med mig och sedan någon dag senare intervjuas och spendera mer tid med mig. Så här i efterhand är jag glad att jag lämnade luckor i mitt schema så att jag kunde hinna med alla dessa träffar och möten som planerades in under resans gång.

Jag reste hem från Indien sprängfylld med intryck, upplevelser och tankar. Ingenting som jag någonsin har gjort journalistiskt har varit lika utmanande och givande som detta. Nu är jag fast besluten att rikta in mig ännu mera på dessa frågor och resa tillbaka till Indien framöver.

Möten och besök under resan:

- Oscar Foundation. En organisation som genom fotboll och utbildning vill hjälpa barn och ungdomar i slumområden.
- Parcham Foundation. Ett muslimskt fotbollskollektiv i Mumbra, utanför Mumbai, som grundade Indiens första fotbollsplan för bara tjejer.
- ACE Foundation. En rugbyklubb som genom idrotten vill hjälpa barn och ungdomar i slumområden.
- Hindustan Times. Guidad rundtur på tidningens kontor i Mumbai och en pratstund med tidningens sportchef. Jag fick även följa med på en cricketmatch.
- Hummaira Z Kazi. Intervju med cricketspelaren Hummaira om att vara muslim och idrottande kvinna i dagens Indien.

Publicerat material:

"De skriver indisk fotbollshistoria – inviger landets första plan för bara kvinnor".

Mitt besök hos det muslimska fotbollskollektivet Parcham som skrev indisk fotbollshistoria och grundade Indiens första fotbollsplan för bara kvinnor:

<https://www.fotbollskanalen.se/fotbollskanalen/dokument-de-skriver-indisk-fotbollshistoria---inviger-landets-forsta-plan-for-b/>

"Vi spelar fotboll för att vi vill förbättra våra liv."

På besök hos Oscar Foundation som erbjuder utbildning och fotbollsträning till barn och ungdomar från slummen. Jag talade med spelare från ett av deras lag som hade fått möjligheten att delta i Dana Cup under sommaren (en turnering som de senare vann!).

<http://sydasien.se/reportage/vi-spelar-fotboll-for-att-vi-vill-forbatta-vara-liv/>

Text:

Karl Sundström

Twitter: @sundstrom_karl